

พรรณไม้งามรอบอาคารพิพิธภัณฑ์พืชสิรินธร

Bangkok Herbarium (BK)

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และพิพิธภัณฑ์พืช
สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร

รายสัปดาห์ที่ 1 ประจำเดือนกันยายน 2561

เถาวัลย์เปรียง

ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Derris scandens</i> (Roxb.) Benth.
ชื่อวงศ์	Fabaceae
ชื่ออื่น	Hogcreeper
ชื่อสามัญ	เครือเขาหนัง, เถาตาปลา (นครราชสีมา), พานไสน (ชุมพร)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้เถาเนื้อแข็ง กิ่งมีช่องอากาศ หูใบรูปสามเหลี่ยมขนาดเล็ก ใบประกอบมีใบย่อย 9-13 ใบ ก้านใบยาว 2-5 เซนติเมตร มีหูใบย่อยขนาดเล็ก ใบรูปขอบขนานหรือแกมรูปไข่กลับ ยาว 3-8 เซนติเมตร ใบปลายมีขนาดใหญ่กว่าเล็กน้อย โคนก้านใบพอง ยาว 1.5-5 มิลลิเมตร ช่อดอกคล้ายช่อกระจัง ออกตามซอกใบ ยาว 5-28 เซนติเมตร ก้านช่อยาว 1.5-5 เซนติเมตร ดอกออกเป็นช่อกระจุกสั้นๆ โคนช่อคล้ายพุ่ม ยาว 2-6 มิลลิเมตร ใบประดับรูปสามเหลี่ยมขนาดเล็ก แต่ละช่อมี 5-10 ดอก ก้านดอกยาว 6-9 มิลลิเมตร มีขนคล้ายไหม ใบประดับย่อยขนาดเล็ก กลีบเลี้ยงสีน้ำตาลแดงหรือ อมเขียว เชื่อมติดกันประมาณ 2 มิลลิเมตร กลีบบน 2 กลีบ กลีบล่าง 3 กลีบ แฉกตื้นๆ ดอกสีขาวอมชมพูยาวเท่าๆ กัน มีก้านกลีบสั้นๆ กลีบกลางรูปไข่กลับกว้าง ยาว 5-8 เซนติเมตร ปลายเว้ากลีบปีกรูปใบหอก กลีบคู่ล่างรูปเรือ เกสรเพศ- ผู้ 10 อัน ติด 2 กลุ่ม 9 อัน เชื่อมติดกันยาว 0.9-1.2 เซนติเมตร รังไข่มีขน ฝักแบน รูปแถบ ยาว 4.5-9 เซนติเมตร ขอบบนเป็นปีก กว้าง 1-2 มิลลิเมตร เมล็ดแบน รูปรี ยาวประมาณ 7 มิลลิเมตร

การกระจายพันธุ์ พบที่อินเดีย ศรีลังกา บังกลาเทศ พม่า ภูมิภาคอินโดจีนและมาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และนิวกินี ในไทยพบทุกภาค

สภาพนิเวศวิทยา ขึ้นตามชายป่าที่โล่ง ความสูงถึงประมาณ 750 เมตร

การใช้ประโยชน์ เปลือกมีพิษใช้เบื่อปลา ต้นและรากแก้ข้อเสื่อม แก้ไข้ และขับปัสสาวะ

ที่มา : สารานุกรมพืชในประเทศไทย (ฉบับย่อ)

เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเจริญพระชนมายุ 60 พรรษา